

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu anu 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe anu 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O scrie garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nerofrancați nu se primesc. — Manuscrisurile nu se rătăcesc.

N° 116.

Vineri, 29 Maiu (10 Iunie).

1887.

Brașov, 28 Maiu 1887.

Organul nemțesc al d-lui Tisza sărbătorește în numărul său de Mercuri, 8 Iunie, aniversarea de douăzeci de ani a legăturii între popor și coronă, cum dice elu.

Popor! În acestu singularu gramaticalu se exprimă totă anomalia situațiunei de față din țările acestea.

Ei bine, ca să rămânem la singularu și să vorbim de popor, unde numai de popor dai, ne reamintim că pe atunci când s'a săvârșit actul încoronării exista și unu popor ardelenesc, popor ce se compunea din cele patru națiuni politice egal îndreptățite ale Transilvaniei autonome. Amu fi fostu în dreptu atunci să vorbim de unu popor transilvanu, pentru că toți locuitorii acestei țări, fără deosebire de limbă și de naționalitate, se împărtășiau deopotrivă de libertatea și de drepturile constituționale după legile ce existau încă atunci.

Dér pôte-se vorbi adu de unu popor în statul ungaru? Cine se va gândi, când va ceti în „Pester Lloyd“ de popor și coronă, la altu popor decâtu la celu maghiaru, și totuși poporul maghiaru, cu tôte falsificările statistice și cu tôte opintirile de maghiarisare, n'a ajunsu să formeze mai multu decâtu abia o treime din întreaga populațiune a statului!

Dér nu mai trebuie să dovedim multu. Insuși organul nemțesc al d-lui Tisza recunoște, făcendū o paralelă între Italia, Germania și între statul ungaru, că acestu stat nu e unu stat unitar național și ajunge la următoarea conclusiune: „Ungaria n'a avutū în interiorul său condițiunile de stat unitar național ca Germania și Italia, n'a avutū nici constelațiunea esteriōră ca poporele mici din peninsula balcanică: ea, cu totă starea nefavorabilă a relațiunilor sale interiōre și cu totă disgrația factorilor esteriōri, a devenitū prin sine însași în puterea dreptului său și a valōrei politice a poporului său ceea ce este astădu, unu stat liberu, de sine stătătoru, europēnu și celu mai însemnatu purtătoru alu puterii și alu însemnătății monarchiei austro-ungare.“

Prin sine însași? Uitat'a așa de curēndū fōia nemțescă tiszaiștă din Pesta de catastrofa dela Königgrätz? Fost'a această disgrația factorilor din afară? Nu a fostu unu factoru de că-

că e în Europa, dér nu pentru că ar posede simpatiele europene. Când „poporul“ dă săbii de onōre apăsătorilor poporelor creștine din Orientu; când mai târziu fraternisēză cu Sērbii contra Bulgarilor, pentru ca apoi să îmbrățișeze pe aceștia din urmă: când în același timp sugrumă poporele ce trāescū în statu împreună cu elu, cu „poporul“, și când subminēză bazele armatei comune a monarchiei, mai pôte figura ca statu european și purtătoru alu puterii monarchiei?

Când s'a făcutu încoronarea acum douăzeci de ani, poporului transilvanu i s'a fostu „concesu“ a lua parte la ea. Poporele transilvane însă nentelese între sine, atâta s'au totu disputatū între sine asupra însemnătății acestui cuvēntu, până când s'au pomenitā și fără țēră și fără drepturi naționale.

Din nenorocire și adu încă buna înțelegere între popore nu e rastabilită și de aceea „poporul“ mai pôte fi amăgitu că este așa de „mare“ și de „puternicū!“

Din afară.

Camera italiană a votatū dilele aceste proiectul de bugetu alu ministeriului de rēșboiu. Prin acestu proiectu se impune bugetului o nouă sarcină de aprōpe cinci-spre-dece milioane. Ministerul a datū lāmuriri asupra acestei noi sarcini dicēndū că e vorba de a se mări forțele artileriei și a cavaleriei. Necesitatea acestei mării de forțe a fostu contestată de cătră bărbați forte competenți, între alții și de generalii Ricci și Moceni.

Se scie că chiar precedentulū ministru de rēșboiu, generalul Ricotti, fiindu rugatū să mai întărească forțele armatei actuale, s'a opusū categoricū. Generalul Ricotti susținea atunci că principalulū este d'a avē o bună situația militară, pentru ca Italia, la unu momentu datū, să pōtă face față evenimentelorū. Atunci camera italiană a datū dreptate aceluiași generalu; astădu aceeași cameră aprobă cererile noului ministru de rēșboiu, generalul Bertolē Viale, care la tôte obiecțiunile ce i se facū rēspunde prin același clișeu-argumentu că: totă Europa se înarmēză, deci și Italia trebuie să-și întărească forțele ei militare.

Discusiunea acestui bugetu a datū ocaziune mai multorū oratorilor să vorbēască

francesū. Astfelū „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dice, că ministerul Rouvier, prin întēia victoriā ce a reportatū în Cameră, a datū, celu puținū pentru momentu, o dovadă despre vitalitatea sa, deși majoritatea republicană nu este pentru dēnsulū. — „Die Post“ se ocupă mai alesū de căderea generalului Boulanger. La întrebarea, decă această cădere este înveselitōre seu întristatōre pentru Germania, rēspunde: Celu care se nutrește cu speranța pentru o îmbunătățire a relațiunilor Germaniei cu Francia trebuie să se bucure de retragerea generalului Boulanger chiar decă ar căpēta unu urmașu de dece ori mai capabilū, când sub generalul Boulanger n'a existatū unu singurū momentu de siguranță, că printr'o mēsură nedibace seu jicnitōre nu va provoca rēșboiulū în douăzeci și patru de ore. Vorbindū apoi despre ministerul Rouvier, diarulū „Die Post“ dice că elu, deși se compune mai numai din elemente radicale, se întemeiază mai multū pe drēpta. Oportuniștii representă în Francia singura republică putincioasă acolo. O monarchiā în Francia este totū atātū de ilusoriā ca și o republică radicală.

Mișcarea electorală.

Cetimū în „Kronstädter Zeitung“: „Candidatū de deputatū dietalū alu partidei guvernamentale în cercul electoralū alu Săcelelorū-Hermanului din comit. Brașovū, de care se tinū 7 sate de Ciangăi și 3 sate șăsesci, este cămătarulū reg. d. Michael Maurer de Uermös. Deōrece partida poporală șăsescă în imprejurările de adu s'a vēdūtū nevoitā să nu-și pună de astădată candidatū în acestu cerc electoralū, putemū să ne exprimămū mulțămirea noastră că partida guvernamentală a candidatū unu astfelū de bărbatū, care nu numai raporturile comitatului nostru și mai alesū și ale populațiunei șăsesci le cunoște acuratū, ci și prin atitudinea sa a doveditū totdeuna, că scie apreția valōrea Sasilorū și e liberū de prejudițiile ce predominescū încă la maghiarime asupra poporului nostru. Alegerea sa o socotimū de norocōsă, fiindū că suntemū convinși despre aceea, că va contribui în modū esențialū ca deputatū la clarificarea vederilorū și la indulcirea contrastelorū. În acestu dorimū să aibă d-lū de Maurer celū mai bunū succesū.“

Din cele de mai sus rezultă, că între Sași și între guvernamentalii unguri din acestu comitatū s'a făcutū o învoială, în urmă a căreia cerculū Săcelelorū de astă dată

unguresci, căci acestia n'ar ajunge nici măcar pentru a-
gitorii flămânți jidano maghiari, necum și pentru pensii.

Sân-mărtinul s'arată, 6 Iunie n. 1887.

Onorate D-le Redactor! Voescă a scrie ceva despre
facea ce am vădit și audiat din gură autentică,
adecă despre modul cum se încercă a seduce pre ale-
gătorii români din cercul nostru Vințulu de sus, ca să
ia parte la alegeri. D'er' înainte de toate imi exprimă
părerea de rău, că în părțile acestea nu s'a aflat până
acum o mână mai espertă, ca să relateze în diarele nō-
stre despre lucrurile ce se petrec pe la noi, căci cred
că nimenea nu se va pute scusa, deoarece lucrurile se
petrec în ziua mare. Nu pot esplica cauza acestei
neinteresări, pare că în pepturile Românilor nōstri nu
mai bate inimă românească.

În cercul Vințulu de sus, după cum sunt in-
format, sunt doi candidați: *Imre Miksa* opozițional
din Hădăreșu, o comună vecină, și *Gál Jenő*, fostul de-
putat guvernamental. Pe acești doi nu-i împedecă ni-
mica de acera să-și câștige ori-cum cât mai multe vo-
turi. Și mijlocele de seducere, vinul și vinarsul, nu
le lipsesc, căci dau din abundență; decă au promis
ori nu și bani, nu sunt siguri. Agenții ambilor cu-
rieră comunele de săptămâni de zile. Nu este de lăsată
de D-șeu în care să nu se care vin și vinars cu but-
lanele, îmbătându-i pe omeni și astfel propo gă demo-
ralizarea și miseria rămânându-le bieților omeni căm-
purile nelucrate, căci e timpul săpatului. Der ceea ce
mă dore căci de Unguri nu am grije, este că și Români
din comunele curate românești, Dumbrău, Higișiu, Ma-
baci au picat în mrejele celui dintău (opozițional),
căci le cară la spirtuose, așa încât omul nu scie pe
ei (legători:) să-i compătimescă, căci nu scie ce fac, seu
pe păstorii cari nu și implinesc datorința de păstor și
Români adevărați.*

Ba încă opoziționalul I. M. în 30 Mai și-a cer-
cat norocul și în comuna nōstră. Sân-mărtinul visi-
tându-ne prin un trâmăș al său, der fără succes
cu toate că a promis 10 ferii de vin; totuși cu una
cu două n'a desperat și și-a cerat norocul din nou
în 2 Iunie trâmășându acum pre un Jidan din Hădăreșu
(Moise) cu o căruță, eugetându că Jidanul îi va pute se-
duce, der și acum a fost îndesert; s'a pus mai cu
semă pre lângă un Românu proprietar mare, der acela
nu a voit să devină Iuda națiunii sale și astfel Ro-
mâni nōstri au rămas neangajați până acum. *Onore
deci păstorului bun, onore bravilor alegători români*
din Sân-mărtin S'arat, cari au grija de necazurile lor,
cari sunt cu gramada, er nu de alegeri, cari și cunosc
datorința de Români și alegători, cari n'au voit să-și
vândă nemul lor româneșu, cari nu s'au plecat pro-
misiunilor și în cari simțământul național a invins
până acum toate ispitele. Exemplul lor ar fi bine să-l
imiteze toți. Sperez că și de aici înainte ingerul pă-
zitor nu-i va părăsi.

Der nu tot așa stă lucrul cu comuna vecină Vai-
dasig, căci aici i-a sedus pre Români notariul ungar
Balog Géza pentru guvernamentalul G. I., aducându la
el 12 ferii de vin, unde-i chiamă pre alegători în toate
zilele, adăpându-i cu vin și făcându-le plăcinte și țigări,
ceea ce este o rușine mare pre acești Români — de
altcum cu o stare materială destul de frumoșică — ca
se lasă să-i ducă de nas un Ungur (căci numai unul

mai este). Să sperăm deocamdată, că vor fi numai cu
băutură și mâncat și că nu vor lua parte la alegeri.
Preotul nu-i amestecat.

Primiți d-le Redactor asigurarea deosebitei mele
stime.

E. H.

SCRIRILE ZILEI.

La maiatul tinerimei scolare române din Sibiu,
serbat la 25 Mai, au fost confiscate de doi gendarmi,
la ordinul autorității polițienesci, două steguri în colo-
rile române, ce le făcuseră respectivele școli acum doi
ani și le-au folosit totdeauna, și dintre care unul era
ornat cu o cruce și cu un tablou sfânt. — Eroică
faptă gendarmerescă! Poliția sibiiană cum se vede rē-
nesce la titluri de „patriotism“ după calapodul „ideii
de stat maghiar.“

—x—

În ședința dela 6 Iunie n. a conventului distric-
tului bisericesc ref. dunărean, directorul Josef Farkas
prezintă raportul anual al academiei teologice din
Pesta. Din raport e de amintit, că dintre 47 elevi
ai institutului, aproape a treia parte au ascultat cursul
de limba englesă, er cursul de învățământ al limbei
germane nu s'a putut ține, fiind că nu s'au anunțat
destui ascultători. Acastă împrejurare indemnă pe pre-
ședintele contele Ludovic Tisza a da un aspru aver-
tismenț elevilor pentru acastă neglijență. Mai curându
ar trebui ei — dise Tisza — să scie nemțesce, fiind
că preoții ar pute contribui mai bine la *maghiarisarea
credincioșilor germani* din comunele lor, decă s'ar
înțelege cu ei în limba germană și apoi i-ar îndemna
să învețe limba unguieșcă. Din acestă temei contele
Tisza provocă corpul profesoral să lase a se propune
limba germană chiar și atunci, când s'ar anunța și nu
mai un singur ascultător. — Ce „nobila misiune!

—x—

Pădurarul Borsch din *Vulcan*, comit. Brașovului,
a fost găsit Dumineca trecută omorât în pădurea
Vulcanului. S'a pornit cercetare în contra a doi bă-
nuiți ca făptuitori din Tohanu-vechiu.

—x—

„Reuniunea sodalilor Români din Clușiu“ va da
o petrecere de veră la 13 Iunie st. n. a. c. în favorea
fondului său, în grădina la „Capul turcescu“ (Törökfo).
Începutul la 6 ore după ameză. Clușiu, în 2 Iunie
1887. Pentru comitetul reuniunii: Președintele: Ba-
siliu S. Podobă, Secretarul: Iacob Mureșianu, Casa-
rul: Stefan Havasi. Prețul intrării 60 cr. de per-
sonă. Bilete de intrare se schimbă la casă pre lângă
arătarea invitătorului. Nota: Măncare familiile își pot
aduce cu sine. Cu acastă ocaziune *elevii de meseria*
susținuți de reuniune se vor produce cu declamări și
li se vor împărți vestimintele de veră. Suprasolvirile și
alte oferte maritimose, se vor primi cu mulțămintă și
se vor publica pe cale diaristică.

—x—

Societatea științifică-literară „Tinerimea Română“
din Bucuresci și-a serbat Joi 21 Mai a. c., în sala
Atencului, a *decea aniversare a sa*. Cu acastă ocaziune
d-l *Constantin Lupu* a ținut conferință despre „*Evo-
luționism aplicat în pedagogia*“, după care a urmat
distribuirea premiilor la elevele și elevii învățămē-
ntului primar, public și privat, din Capitală, cari s'au
distins la concursul ținut de societate, a. curent

Să se facă lumină!

Primum dela Câmpeni următorea întâmpî-
nare la corespondența din număr. 110 al fōiei
nōstre:

Câmpeni, 6 Iunie 1887.

Onorate Domnule Redactor! În mult prețitul
d'ur „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 110 a eșit o cores-
pondență datată „Munții Apuseni, Maiu 1887“ și signată
cu numele anonim „Moșul“, care cuprinde din știință
seu nescință foarte multe neadevăruri și în care suntem
insultați și dăscăliți pe nedrept. Pentru aceea ne ru-
găm să binevoiti a da loc, în mult prețitul d'ur
ce redigeați, următorei rectificări:

Î Fiind în prima lină eu, Dr. Basiliu Preda, ca
delegat al cercului de alegători Trăscău, invinovați
de a fi comis fapte de acelea, cari nu se unesc cu
conduita unui delegat în genere, și în special cu ca-
racterul unui adevărat Român, imi iau voia de a
mă apăra contra atacurilor nedrepte în următorul
mod:

„Moșul“, ca urditor al corespondenței sus a-
mintite, seu este unul din trădătorii cauzei naționale,
care la alegerile din rēndurile trecute a votat însuși cu
partida guvernamentală, pe lângă bani buni, și pentru ale-
gerile viitoare nu îi mai pună atotputernicii zilei nici o
para chioră la dispoziția, din care causă ar dori să între-
eră în rēndul omenilor onestii pe un timp, adecă
până când îl va rechiama glasul sunător al fon-
dului de dispoziția, seu este „Moșul“ un om de to-
tului totu naiv, care crede toate vorbele omenilor fa-
țarnici, ce le rostescă aceștia pe stradă și în birt, cu
intențiunea rea, de a zădărnici prin înurcături lupta
nōstră pentru existența națională.

Nu pot crede, că „Moșul“ ar fi un om naiv,
căci atunci nu și-ar fi ales calea cea mai lungă, adecă
nu ar fi pășit pe calea publicității și nu ar fi publicat
lucruri despre mine, despre cari însuși afirmă că nu le
crede și este cu totul în nedumerire asupra lor, ci ar
fi venit în casa mea, care este deschisă oricărui om
onest și cu caracter nepătat și interpellându-mă l'ași
li orientat pe deplin despre ținuta mea politică. Tre-
bue deră să presupun, că „Moșul“ este un „pseudo-
Moș“, adecă un Moș de nascere, fără de a fi eredit
și simțimintele oneste ale Moșilor, cari caracterizează pe
adevărații Moși. Căci bine să fia înțeles, adevărații Moși
și astăzi țin cu scumpătate la tradițiunile lor naționale,
eră „pseudo-Moși“ au însușirea de a juca cu trei bani
în două pungi, adecă pe o parte țin și cu naționaliști,
pe de altă parte, unde li se fac promisiuni avantajoșe,
se lapedă de Români cu o ușurință nespūsă.

Moșul din cestiune ar dori să spele rufe murdare
în diaristica română; eu de astădată nu am atari rufe.
Fiind că Moșul stă ascuns sub vclul anonimității, eu
cu atari cavaleri ascunși după tufă nu mă pot lupta.
Decă însă Moșul cu declarația mea de mai jos, care o
fac vis-à-vis de alegătorii mei și vis-à-vis de toți Ro-
mâni adevărați, cari țin cu scumpătate la programele
nōstre naționale, nu s'ar afla pe deplin mulțămit, atunci
postescă a arunca vclul anonimității, a păși cu numele
său pe față, căci în cazul acela îl voi privi de om
cu tactică adevărată și îi voi da orice deslușire ul-
rioră, ce mi va cere în mod cuvințos.

Respingându cu indignațiune atacurile nedrepte din
corespondența „Munții Apuseni, Maiu 1887“ subscrisă cu
numele „Moșul“, declar totodată:

Că nu...

*) Nec...

programul guvernamental, pentru cercul Trăscăului; nu este adevărat, că eu aș fi aprobat candidatura susținutului domn, căci eu pe d-l. br. Huszár Károly nu l'am văzut în viața mea, nu știu de unde este, unde locuiește și ce poziție are. Nestând deci în nici o legătură cu susținutul domn, ba chiar necunoscându-l, eu ca Român neocompromis până acuma și ca delegat al conferinței naționale ținută în 7, 8 și 9 Maiu a. c. în Sibiu, nici nu am putut să consimt cu o astfel de candidatură, care stă în contradicție cu conclusele conferințelor noastre naționale, nu am putut să consimt cu o astfel de candidatură și pentru aceea: pentru că țin o scumpătate la conclusele conferințelor noastre naționale, care formează partea cea mai esențială a crederii politice al fiecărui Român, care cu trup și suflet este membru adevărat al partidului național român. În fine declar, că nu este adevărat, că dl. fost primar substitul al Câmpenilor și de prezent vicenar al Georgiu Corcheșiu, ar fi fost în locuința mea cu declarația de candidare („Nyilatkozat,“) și că m'ar fi înduplecat de a o subscrie, căci după cum dovedește epistola originală a d-lui Georgiu Corcheșiu, d-to Câmpeni 5/6 1887 alăturată aici*) și care formează un răspuns la epistola mea adresată d-nsului în 4/6 1887, invitându-l să mărturisească adevărul d-sa însuși declar, că nu mi-a prezentat declarația de candidatură a br. Huszár Károly spre subscriere, că corespondența din Nr. 110 a ziarului, „Gazeta“ nu conține adevărul și că d sa din întâmplare nici nu a fost în casa mea din 1/13 Ianuarie a. c.“

Cred că declarația de sus va fi de ajuns spre a se putea convinge orî și cine — chiar și „Moțul“ — despre ținuta mea politică și despre aceea, că declarația faimoasă este numai o manevră politică, cu scop de a seduce pe oameni, ca să participe la alegere. O astfel de manevră nu poate să aibă rezultatul dorit, fiindcă cercul nostru de alegere, ba chiar și „Moțul“, este pe deplin orientat asupra concluderilor conferințelor noastre naționale și am chiar firma convingere, că oamenii de oarecare importanță nu vor participa la alegere. Încât mă voi înșela în așteptările mele, sau încât nu, o va dovedi viitorul, căci alegerile nu sunt departe.

Nu pot să nu dau o deslușire împrejurării ce o amintesc „Moțul“ în corespondența sa, că pentru ce am declarat în conferința alegătorilor, că nu pot primi nici o instrucțiune ca delegat ales din partea alegătorilor mei? Din contră voiesc, ca și în privința aceasta să fie fieșecare om orientat.

În conferința alegătorilor din cercul Trăscăului, ținută în casa și sub presidența d-lui avocat Gerasim Candrea, la propunerea expresă a d-lui president conferința a votat „incredere și mulțămire protocolară“ d-lui pretor suprem din Câmpeni, pentru că a avut bunăvoința ca polițist de a ne inspeciona și de a controla toți pașii noștri. Totu la propunerea d-lui president conferința — horibile dictu — a decis: „că credenționalele noastre, ca să aibă cu atâta mai mare valoare, risum teneatis amici! — să le contrasigneze și d-lui pretor suprem.“ Eu vădend cum se imbat lumea cu apă rece și cum sunt seduși oamenii de a crede, că fac bine ceea ce fac, am trebuit să mă tem, că se va all unu din conferință, care va mai face încă un mic pas înainte și va propune: ca să ne întreprinem în conferința generală chiar pentru „activitate.“ Spre a paraliza orî ce propunere ulterioară compromițătoare și sciind a priori că delegații conferinței generale încât privește Transilvania au să rămână pe lângă principiul pasivității, ca pe lângă unicul principiu corect și salutar între împrejurările triste de astăzi — am voit să salvez ce mai era de salvat, și pentru aceea am declarat, că eu mandatul de delegat numai sub o condițiune îl primesc, decă nu mi se vor da instrucțiuni speciale. Conferința alegătorilor a declarat că are incredere deplină în amândoi delegații aleși și pentru aceea nu află de lipsă a le da instrucțiuni speciale, am pornit la conferința generală cu credenționalele fără de contrasignatura polițiană, căci numai noi amândoi delegații am declarat, că cu unu credențial „astfel contrasignat nu vom să reprezentăm pe nimeni, acolo ne-am declarat solidari cu ceilalți domni delegați și am votat cu mare bucurie concludul pe Esca în diaristica română al conferinței generale. Iorî Cred d-eră, că m'am justificat destul de clar, ce

*) Scrisoarea ce ni-se comunică în original este de ura d-nsului cuprins: Câmpeni, 5 Maiu 1887. Stimate dl. Doctor! În urma epistolei d-ta 4 Iunie a. c. primită dela Dvóstră, am onore a vă răspunde următoarele; Nu este adevărul ceea ce d-ice corespondentele Moțul în articolul din ziarul „Gazeta“ Nro. 110, cumă eu în calitate de jude com. intermal aș fi fost la Dvóstră cu declarațiune (nyilatkozat) pentru candidarea de delegat a br. Huszár Károly, ca să o subscrie, ceea ce o declar de minciună și neadeverată, eșită din gura unei persoane răutăcioasă de inimă, căci eu din întâmplare nici nu am fost în casa d-vóstră din 1 (13) Ianuarie a. c. cu ocaziunea gratulării zilei onomastice. Rămân al Dvóstră stimător: — Georgiu Corcheșiu m. p. s. not. int.

pentru ce nu am primit instrucțiuni speciale și cred că nu am abusat de increderea alegătorilor mei, ci din contră am lucrat în consonanță cu bunul simț al fiecărui Român, când am votat concludul conferinței generale.

Cred d-eră că alegătorii români din cercul Trăscăului vor respecta de astădată mai bine conclusele conferințelor noastre din 1881, 1884 și 1887, nu se vor lăsa să-i ducă cu promisiuni false și cu machinațiuni imorale la alegere, ci vor dovedi că nu sunt slugarnici și că țin la onorea eredită dela moși și strămoșii lor.

Dr. Basiliu Preda,
advocat.

II. Încât ne privește pe amândoi delegații rectificăm învinuirea, că ne-am întors dela conferință și nu am conchiămat alegătorii, pentru ca să le comunicăm rezultatul conferinței, în următorul mod:

Este adevărat, că nu am conchiămat alegătorii pentru de a le împărtași rezultatul conferinței, d-eră această am făcut-o din următoarele motive:

1. pentru că convocarea alegătorilor după reînțorcere dela conferință nu s'a practisat și de ceilalți domni delegați, 2. pentru că convocarea alegătorilor din „Munții apuseni“ este împreună cu mare greutate, ne fiind comunele compacte, ci tare împrăsciate. 3. Pentru că conclusele conferinței sunt reproduse în întreaga diaristica română și chiar și în cea străină, și fiind o mare parte din alegători abonați la diare, au cetit deja conclusele și le-au împărtașit și la alții, 4. pentru că li s'a împărtașit la o parte însemnată din alegători „Apelele către alegătorii români“ subscris de on. domni G. Barit și I. Slavič. În fine 5. pentru că noi subscrișii am împărtașit la ocaziune bine venită mai tuturor alegătorilor români din cercul nostru de alegere cu graiu viu concludul conferinței și i-am rugat să împărtașescă cele auzite din gura noastră și celorlalți alegători și amici ai lor.

Din acestea se vede clar, că dăscălitura și povețele „părintesci“ ale „Moțului“ nu au înțeles, căci ce a dorit d-nsul s'a implinit într'unu mod cu mult mai corăspundător și mai practic.

Romul Furduiu

Dr. Basiliu Preda.

Cu o di mai înainte am primit dela unu alu treilea, care este susținat a fi scris corespondența din cestiu, următoarea scrisoară:

Stimate d-le Redactor! În Nr. 110 alu prețuitei „Gazete“ a apărut unu articol cu datul: „Munții Apuseni“ și subscris de „Moțul“.

Mi s'au făcut imputări din partea mai multor domni — dintre cei cu musca pe căciulă, — că eu aș fi autorul acelu articol. Nu știu de unde și cum au venit d-lor la această presupunere și nu înțeleg pentru ce voiesc a-și descărea focul necazului și alu rușinei, ce-i cuprinde pentru fapta săvârșită, asupra mea, fiind nevinovat.

Vă rog d-le Redactor să binevoiți a da publicității aceste puțin rânduri pentru a se convinge domni din Câmpeni, că și-au greșit omul.

Totu odată declar cu totă solemnitatea, că cele publicate în articolul apărut în Nr. 110 alu prețuitei „Gazete“ sunt adevărate și „Moțul“ intru tôte a avut dreptate. Eu încă am fost imbat a subscrie declarațiunea despre care s'a scris, și numai atâta a greșit — se vede, că n'a fost bine informat, — că aceea declarațiune în Câmpeni a fost circulată nu numai de d-l G. Corcheșiu, ci și de cancelistul oficiului pretorialu Stary Robert.

Primiți stimate d-le Redactor deosebită stimă, ce v'o păstréză

Câmpeni, 6 Iunie 1887.

dascălul românesc

Nicolau Corcheșiu, m. p.

Spațiul nu ne permite a face observările noastre la aceste scrisori. D-er nu vom întărda cu ele. Deocamdată îi întrebăm pe domni de mai sus, foști delegați, cine și ce îi împedă ca cu tôte greutățile ce pretind, că li s'ar opune, vădend acum că la Brașov, Deva, Clușiu, Turda, Alba-Iulia, D. S. Martin, Orăștia, Zelah, Baia mare, Deșiu ș. a. se conchiămă adunări electorale pentru darea de sémă a delegaților, ce-i împedă, d-icem, să-și implinescă și ei datoria după ce acesta li se cere și de către opiniunea publică?

De ale scólei.

Sante jude, 28 Maiu st. n. 1887.

Domnule Redactor! Invetătorii gr. cat. din tractul protopopescu al Secului și-au ținut adunarea reuniunii filiale estu timp în Julatecu la 22 Maiu st. n. după următoarea programă:

La 7 1/2 ore a. m. invetătorii au mers în corpore la sante biserică, unde s'a celebrat cu mare pietate cultul divin prin prea on. d-nul Vasiliu Pușcariu, protop. și director școlastic tractual, ca pontificante, însoțit

de domni preoți din tract: Axentiu Mureșianu, Alimpiu Popu, Ioan Cheresteșu și Ioan Rusu.

D-lu Ioan Rusu, preotul din Sănmărtin, prin o cuvântare bine nimerită a esplicat numărului popor ce era de față, înțelesul sf. evangeli: despre orbul din nascere și despre vindecarea acestuia prin Mântuitorul Iisus, a vorbit despre educațiunea omului în genere, arătand cu argumente convingătoare necesitatea educațiunii în privința corporală și spirituală; mai virtos însuși oratoru a arăta, că creșterea și dezvoltarea simțurilor spirituale o poate câștiga omul numai prin educațiunea școlară, prin preoții și invetătorii poporului, care sunt chemați a lucra în via Domnului în direcțiunea acesta etc.

După finea serviciului divin d-nii preoți s'au intrunit la casa parochială și și-au început ședința în afacerile bisericesci și școlare. După această ședință lasă să raporteze alții mai competenți, er eu mă voi mărgini nu mai în ceea ce privește conferința noastră invetătorescă.

Pe la 1 1/2 ora p. m. invetătorii se intrunesc în șola confesională din locu, unde pre on. d-nul Vasiliu Pușcariu protop. și director tract. școlastic, ca președinte, deschide adunarea prin o cuvântare bine nimerită și cu unu călduros salut de bine ați venit.

La convocarea on. presidiu, s'a trecut la alegerea de notari alu conferinței, ales în persoana subscrisului.

După acesta d-lu invetător de acolo Petru Chindriș a predat lecțiunea practică copiilor de șola despre măsurile metrice cu unu tact pedagogic forte bun. Acestu tractat s'a primit cu căldură din partea adunării, concređendu-se comisiunei criticătoare spre a-lu esamina și a se pronunția asupra lui la ședința proxima. În persoana d-lui invetător Chindriș a aflat adunarea unu model de creșteru care este pătunsu adencu de chiamarea sa sublima.

D-lu Vasiliu Popu, invet. în Diviciorii mici, a cetit apoi disertațiunea despre folosul istoriei naționale în șolele populare. Disertațiunea fu cu plăcere ascultată de publicu, s'a notat în protocolu, er din partea adunării s'a clasificat de bun.

D. Filipu Mureșianu, invet. în Sântiona, a declamat o poesiă națională forte corectă și cu efect, resuscitand în membrii adunării cele mai căldurose simțuri naționale și iubire de patrie.

În fine adunarea statorcesce locul adunării viitoare în Țaga, er desemnarea lecțiunei practice se lasă în libera voia a d-lui invet. Teodoru Pușcariu. Tema disertațiunei va fi: *Necesitatea șolelor populare*, ce o va lucra Petru Chindriș, eventualu d. Traianu Diacu.

După acestea fiindu timpul inaintat și incheindu-se programa, d-lu președinte mulțamesce călduros membrilor pentru interesul dovedit față cu agendele reuniunii și apoi declar ședința de inchisă.

Petru Grama,
notarul conferinței.

Convocare.

Subscrisul are onore de a convoca prin acesta pe toți alegătorii români de partida națională din cercul electoralu Vințulu inferioru la o conferință în orașulu Alba Iulia pe ziua de 14 Iunie st. n. la 11 ore a. m. în otelulu la „Sóre“.

Obiectele sunt: 1. Raportulu delegaților dela conferința națională. 2. Constituirea subcomitetulu cercal. 3. Alegerea a 5 membri în comitetulu centralu executiv alu comitatulu Albei inferioare.

Alba-Iulia, în 8 Iunie 1887.

Rubin Patiu, avocat.

Convocare.

Alegătorii români din cercurile electorale ale comitatulu Solnoc-Doboca se invită prin acesta la o conferință, care se va ține aici în Deșiu la 13 Iunie st. n. 4 ore după amez.

În această conferință subscrișii delegați ai conferinței din Sibiu vor reporta alegătorilor despre conclusele acestei conferințe luandu-se totodată la desbatere și propunerile eventuale referitoare la executarea acelu conclud.

Deșiu, 6 Iunie 1887.

Dr. T. Mihali,
secretaru.

G. Manu,
președinte.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.“)

SEGHEdinu, 8 Iunie. — Partea de jos a Macului e amenințată. Poporațiunea desfășură opintiri desperate. Comuna Fóldeak e inundată. Case mai slabe sunt în parte dărimate. Întruga împrejurime formeză o întinsă mare.

BERLINu, 8 Innie. — Impératul a petrecut noptea liniștit.

PARISu, 8 Iunie. — Sgomotulu privitoru la scrii neliniștitoare din Tonchin e neîntemeiat.

BORDEAUX, 8 Iunie. — Pe calea ferată Bordeaux-Graves s'a comis asupra directorulu turnătorilor de oțel ale marinei Montgolfier o încercare de omor cu o bătă ferecată. Directorulu căpeta 21 lovituri. Starea lui e forte periculoasă. Atentatorulu e arestat.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 8 Iunie st. n. 1887.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Rentă de aur, Rentă de hârtă) and Price/Value.

Bursa de București.

Cota oficială dela 22 Maiu st. v. 1887.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta română, Renta rom. amort.) and Price/Value.

Cursulu pieței Brașov

din 9 Iunie st. n. 1887

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnote românești, Argint românesc) and Price/Value.

Sz 553/1887.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Sárkány kir. járásbiróság 1166 számú végzése által brassói ügyvéd Demianu Simon által képviselt Boziu Tamás javára a Venitzei Blaszcsok Valentin ellen 100 frt. tőke, ennek 1881 Febrar hó 10 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 114 frt. 50 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 491 frt. 70 kr-ra becsült 30 drb. sertés, 40 mtr. mázsa széna, 1 tölgyfa sertés öl, 12 szekér trágya, 37 tölgyfa deszka, 20 pulyka, 9 récze, 1 lószekér, 4 tölgyfa láda, 1 borona, 1 pár szántalp, 3 ágyfa, 1 ruha szekrény, 1 asztal, 1 pamlag, 1 faliora és más butorok, ruhaneműk és ágyneműk, 10 hektoliter törökbuza és végül 3 sertesből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 553/1887 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Felső és Alsó Venitzén leendő eszközlésére 1887 ik év Iunius hó 15-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvény-cikk 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Sárkány, 1887 év Majus hó 28 napján.

Amberboy Lajos,
kir. birósági végrehajtó.

Licitațiune.

Mobiliele, acaretele și vestmintele rămase de repozata văduvă Maria Dsanly se voru vinde prin licitațiune publică în ziua de 14 Iunie a. c. după amedei la 2 ore în locuința din casele din tergulul cailor Nr. 34 în II. etagiu cu bani gata.

Avisu d-loru abonati!

Rugamtu pe d-nii abonati ca la renoirea prenumerațiunei se binevoiasca a serie pe duponulu mandatului postalu și numerii de pe fascia sub care au primitu diarulul nostru până acuma.

Domnii ce se abonază din nou se binevoiasca a scrie adresa lamuritu și se arate și postaultimă.

Dacă se ivescu iregularitati la primirea diarului onor. abonati suntu rugati a ne incunoscintiă imediatu prin carte postale, ca în catu depinde dela noi, se se delatureze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Mersulu trenurilor

Valabilu dela 1 Iunie st. n. 1886.

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Large table with multiple columns and rows showing train schedules, including destinations like Predealu-Budapesta, Teiușu-Aradu-Budapesta, and various stations with departure times.

Nota: Orele de noapte suntu cele dintre liniile grose.